

چه زمانی صفرها دوباره بر می گردند؟



منصور بیطرف

روزنامه‌نگار و تحلیلگر اقتصاد

مجلس شورای اسلامی دیروز ایرادات شورای نگهبان بر لایحه حذف ۴ صفر را برطرف کرد و بدین ترتیب در آینده‌ای نه‌چندان دور شاهد حذف ۴ صفر از واحد پول ایران خواهیم بود. حذف ۴ صفر، تاریخچه طول و درازی دارد که شاید قدمت به سه دولت و یا سه مجلس می‌رسد. از مدت‌ها قبل از دولت احمدی‌نژاد حذف صفرها از پول ایران مطرح بود اما فقط در حد پیشنهادهای کارشناسی بود اما در دولت احمدی‌نژاد این موضوع به‌بانک مرکزی کشیده شد و در نهایت در دولت حسن روحانی بحث‌های آن به‌هیئت وزیران رسید. حتی در دولت روحانی بانک مرکزی بر روی چک‌پول‌هایی که منتشر می‌کرد ۴ صفر آن را کم‌رنگ‌تر از صفرهای اصلی می‌کرد تا از لحاظ روانی آذهان مردم بازتر شود. حذف ۴ صفر را بسیاری گمان می‌برند که می‌تواند بر کاهش نرخ تورم مؤثر باشد کما اینکه از زمانی که تصویب آن در مجلس رخ داد در شبکه‌های اجتماعی موضوع آن را بانرخ تورم مرتبط می‌کنند. اما واقعیت این است که حذف صفرها هیچ ربطی به کاهش تورم ندارد بلکه بالعکس می‌توان آن را بیان کرد و آن این است که تورم بوده که باعث شده صفرهای جلوی ارقام زیادتر شود. حذف صفرها در واقع حسابرسی و حسابداری‌ها را آسان‌تر می‌کند. در کشورهای دیگر هم تاریخچه حذف صفرها را داریم. در یک بررسی تاریخی می‌توان گفت که طی یک قرن گذشته بیش از ۵۰ کشور، صفرها را از روی اسکناس خود برداشته‌اند، شاید افراطی‌ترین آن مربوط به زیمبابوه باشد که طی ۳ سال مجبور شد ۲۵ صفر از روی اسکناس خود بردارد. در سال ۲۰۰۹ هر یک دلار آمریکا تقریباً معادل ۱۰۰ تریلیون دلار زیمبابوه بود. هر چند که در نهایت این کشور مجبور شد از پول رایج خود دست بکشد و دلار آمریکا با یاپوند انگلیس و رند

نگاه تحلیلگر

توافق غزه صلح پایدار یا دور باطل جنگ؟



آرام حسن‌زاد

پژوهشگر روابط بین‌الملل

غزه‌ی امروز یک شهر محاصره‌شده در سواحل مدیترانه نیست، بلکه نماد رنج و مصائبی است که دهه‌ها تحت اشغال، محاصره و جنگ‌های مکرر بر مردم آن تحمیل شده است. ساکنان این منطقه سال‌هاست که تحت محدودیت‌های خفه‌کننده و در تنگنا زندگی کرده‌اند؛ گذرگاه‌های بسته، اقتصادی فلج و افقی مسدود. کودکان غزه پیش از آنکه صدای اسباب‌بازی‌ها را بشنوند، صدای هواپیماهای جنگی را می‌شنوند و در میان ویرانه‌ها رشدمی‌کنندپیش از آنکه طعم کودکی و معصومیت را تجربه کنند و بیچشند.

هفتم اکتبر ۲۰۲۳ نقطه عطفی در این بحران بود، حمله‌ای نسنجیده از سوی حماس که اسرائیل در پاسخ، با مایشینی جنگی ویرانگر، بمباران بی‌وقفه‌ای را آغاز کرد که نه خانه‌ها، نه مدارس و نه بیمارستان‌ها را مصون گذاشت. هزاران نفر کشته و زخمی شدند، خانواده‌ها از خانه‌های خود آواره شدند و رویاها زیر آوار دفن گردیدند. واکنش اسرائیل خشن و نشان‌دهنده ذهنیتی مبتنی بر مجازات جمعی بود که تمامی اصول حقوق بین‌الملل و اصول انسانی را زیر پا گذاشت. باتشدید فاجعه انسانی، جامعه بین‌المللی تلاش خود را برای مهار این بحران افزایش داد. بیانیه‌ها، درخواست‌ها، کنفرانس‌ها، نشست‌ها و میانجی‌گری‌هایی در پی صورت گرفت، تا اینکه ماشین کشتار این چند روز متوقف شده است. پس از دیدار ترامپ با رهبران چندین کشور عضو سازمان همکاری اسلامی، ایالات متحده نقش محوری در فشار برای کاهش تنش ایفا کرد، حماس نیز از سوی خود، پذیرش آتش‌بس در چارچوب ابتکار مطرح‌شده را اعلام کرد. در این میان، آتش‌بس به عنوان گامی حیاتی به‌منظور متوقف کردن

ادامه سر مقاله

هنگامی که در مان تأخیر شد و اثرات آرام‌بخش هم از میان رفت، دوباره درد با شدت بیشتری ظاهر خواهد شد. سیاست‌های اخیر دولت و حکومت در مواجهه با مسئله اسنپ‌یک در حوزه‌های ارز، بورس و روابط خارجی می‌تواند فقط یک اقدام تسکین‌دهنده باشد و نه بیشتر، و تنها در صورتی مفید است که با سیاست درمائی واقعی تکمیل شود؛ و الا خیلی زودتر از آنچه تصور می‌شود، این فنر باز شده و تمام انرژی نهفته و مهار شده آن دوباره آزاد خواهد شد. این سیاست به‌بدترین شکل ممکن در قیمت‌گذاری انرژی انجام‌شده است، ولی در مورد ارز قادر به انجام پیوسته آن نیستند به‌ویژه که یک بازار غیررسمی وارد هم دارد. بورس را هم می‌توان در کوتاه‌مدت و با هزینه گزاف آرام کرد؛ ولی تداوم آن ممکن نیست. در مورد حجاب و پوشش و حقوق

آفریقای جنوبی را جایگزین پول رایج خود کند. در ترکیه هم در سال ۲۰۰۵، شش صفر از پول رایج خود را برداشت و یک میلیون لیر معادل یک لیر شد. اما سوال این است که چه زمانی صفرها بر می گردند؟ هر چند که حذف صفرها تأثیری در کاهش نرخ تورم ندارد اما تورم می‌تواند برگشت صفرها را سرعت ببخشد. برای اینکه بدانیم چه زمانی صفرها و به چه تعداد دوباره بر روی اسکناس‌ها نقش می‌پندد یک محاسبه ساده وجود دارد. فرض می‌کنیم نرخ تورم ایران در سطح همین ۴۴ درصد باشد. براساس فرمول ارزش آتی می‌توانیم بگویم که بعد از حدود پنج شش سال اولین صفر دوباره به روی اسکناس‌ها بر می‌گردد، یعنی اگر طبق مصوبه مجلس هر ۱۰۰ قران معادل یک ریال باشد و هر ۱۰ ریال هم معادل یک تومان باشد بعد از پنج شش سال جلوی هر کدام از اینها یک صفر باید گذاشت تا ارزش آن معادل زمان حاضر باشد.

برخی از کشورها مانند آرژانتین که در دهه ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ با ابرتورم مواجه بود طی دوره مجبور به حذف ۸ صفر شد، یعنی هر دوره ۴ صفر. با این حال هنوز این کشور با تورم بالا و ارزش پایین پول مواجه است- به‌طوری‌که رئیس جمهوری فعلی آن آقای میلیی که اقتصاددان هم هست در زمان انتخابات وعده داده بود که دلار آمریکا را جایگزین پزومی کند. اما راه حل جلوگیری از برگشت صفرها، خیابان یکطرفه است و آن هم کاهش نرخ تورم است. جمله‌ای منسوب به لنین است که ریچارد کینز در کتاب «پیامدهای اقتصادی صلح» آن را نقل کرده بود. جالب است که این کتاب را کینز در نقد صلح ورسای - جنگ جهانی اول - نوشته بود و در آن هشدار داده بود که این قطعنامه صلح که بار سنگینی بر روی دوش آلمان می‌گذارد می‌تواند منجر به تورم بالا و کاهش ارزش پول آن شود که تبعات آن کشورهای اروپایی را در خواهد نوردید. جمله منسوب به لنین این است: «پتئرن راه برای نابود کردن سیستم سرمایه‌داری، تضعیف پول است.» اگر دولت نتواند تورم را کنترل کند یا باید شاهد برگشت صفرها بر روی اسکناس‌ها باشیم.

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

استارت دوباره تندروها با شعار حجاب و عفاف

باهنر هم غیرخودی شد



محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

مجلس در روزی که گذشت، بار دیگر شاهد تاخت‌وتاز نمایندگان تندرو خود در حوزه موضوع حجاب بود؛ موضوعی که طی ماه‌های گذشته و به‌خصوص در شرایط پس از جنگ ۱۲ روزه در پارلمان مطرح نمی‌شد، این بار پر قدرت و البته به دنبال راه‌اندازی یک پروژه مجازی در فضای شبکه‌های اجتماعی به صحن مجلس بازگشت. نقطه عطف آغاز این حملات هم پخش مصاحبه پرنشکیان با فاکس‌نیوز و بخشی از صحبت‌های اخیر محمدرضا باهنر، عضو مجمع تشخیص مصلحت با سایت انتخاب بود؛ صحبت‌هایی درباره موضوع حجاب اجباری، تغییرات جامعه، عدم اعتقاد به اجبار در این حوزه و تغییر پارادایم‌هایی که به صورت نرم در حال اجراست. کیهان در یادداشت دیروز خود دست به بازی با کلمات زد که بگوید این نگاه اشتباه است و نمایندگان تندرو مجلس که این حملات را کلید زدند، همان ترکیبی بودند که پیش از جنگ و در ماه‌های گذشته طومار امضا کردند، به تجمعات جریان تندرو مقابل ساختمان مجلس رفتند و مشغول فضاسازی در این حوزه بودند.

پزشکیان: اعتقادی به اجبار ندارم



مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، این اظهارات واکنش پراکنیز را طی سفر به نیویورک و در جریان مصاحبه‌ای با فاکس‌نیوز مطرح کرد که به تازگی منتشر شد. مجری فاکس‌نیوز پرسید: «فکر می‌کنم احترام بزرگی در این کشور وجود دارد برای تمام مذہب‌ها و احترام گذاشتن به سنت آن‌ها. آیا معتقد هستید که حجاب باید اجباری باشد یا هر کدام از بانوان ایرانی خودشان این اختیار را داشته باشند که تصمیم خودشان را بگیرند در رابطه با حجاب؟» پزشکیان در پاسخ گفت: «من هیچ باوری به اجبار ندارم و نه آن را اجرایی نمی‌دانم. در روندی که ما دنبال می‌کنیم هم چنین چیزی وجود ندارد. هیچ‌وقت نمی‌شود با اجبار کسی را وادار به کاری کرد. اما حفظ حرمت‌ها و احترام به فرهنگ‌ها، انتظاری است که باید از یکدیگر داشته باشیم. الان هم در کشور ما، علی‌رغم اینکه قوانینی نوشته شده، اما در همان چارچوب، روندی در حال شکل‌گیری است. از نظر اعتقادی و باوری، من معتقدم که به اجبار نمی‌توان به‌راحتی کسی را وادار کرد کاری را که شما می‌خواهید انجام دهد. باید با گفت‌وگو و روش‌های مناسب، کنار یکدیگر بنشینیم و صحبت کنیم. این مسائل با دعوای جنگ و بازداشت و اقداماتی که گاهی ممکن است اتفاق بیفتد، قابل حل نیست. در حال حاضر در ایران چنین رویکردی وجود ندارد.»



رئیس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران خبر داد:

اسکان همراهان بیماران میان زباله‌های بیمارستانی

گونه سیلاب، آسماندگی و آبگرفتگی می‌تواند اثرات منفی و مخرب را از بین ببرد. حیوانات موذی در کانال‌ها و جوی‌ها بسیار زیاد شده که شاید این لایروبی به کاهش جمعیت آنها کمک کند.

بازگشت چادر همراهان بیماران به تهران

اما یکی از موضوعات مهمی که روز گذشته مطرح شد، بازگشت همراهان بیماران شهرستانی به کنار بیمارستان هاست.

زهرشمس احسان، رئیس کمیته اجتماعی شهر تهران نیز در تذکر پیش از دستور از بازگشت پدیده چادرزن همراهان بیماران در کنار بیمارستان‌های تهران خبر داده و گفت: «علی‌رغم راه‌اندازی همراه‌سراها توسط شهرداری، نشان‌دهنده فاصله قابل توجه میان عملکرد کنونی و انتظارات جامعه است. تهران به‌عنوان مقصد اصلی بیماران از سراسر کشور، همواره با حضور همراهان بیماران روبه‌رو بوده که بسیاری از آنها به دلیل فقر و عدم بضاعت در رزرو اقامتگاه و ضرورت در دسترس بودن برای مراقبت‌های بیمارستانی، به چادرنشینی در اطراف بیمارستان‌ها روی می‌آورند. این وضعیت نه تنها مغایر با شأن و منزلت انسانی است، بلکه موجب تذکر خاطر شهروندان و سلب آسایش از کسبه و اهالی محل شده است.»

او با اشاره به موضوع مهمی که می‌تواند به سلامتی همراه بیماران صدمه بزند، افزود: «وجود زباله‌های بیمارستانی در محل استقرار چادرها و نامطلوب بودن شرایط استراحت همراهان، شرایطی را رقم زده که بسیار دور از استانداردهای یک کلانشهر مدرن است. ایجاد فضاهای اختصاصی برای استراحت و اسکان همراهان با ارائه الگوی مناسب با روحیات و نیازهای آنها، ضمن پیشگیری از پدیده چادرزنی، به حفظ کرامت انسانی بیماران و همراهان‌شان منجر خواهد شد.»

گزارش یک



تغییر نرم پارادایم‌ها در جمهوری اسلامی

محمدرضا باهنر، عضو مجمع تشخیص مصلحت و دبیرکل جامعه اسلامی مهندسین نیز در مناظره‌ای با علی شکوری‌راد، فعال سیاسی اصلاح‌طلب که سایت انتخاب برگزار کرده بود، به مسائلی مانند انسجام در تصمیم‌گیری، وضعیت روز کشور و ماندن آن اشاره کرد که مسئله حجاب اجباری نیز یکی از بخش‌های آن بود. او در جریان صحبت‌هایش به ممنوعیت ویدئو ماهواره بر اساس قوانین کشور نیز که سال‌ها قبل مطرح شده بود هم اشاره کرد. باهنر در پاسخ به سوالی درباره احیای فشارهای اجتماعی و طرح مسائلی در حوزه حجاب از طریق تربیون‌های نماز جمعه گفت: «از لحاظ حقوقی و قانونی، شورای عالی امنیت ملی لایحه حجاب را کات کرده و دیگر قابل پیگیری نیست. الزاماتی که قبلاً بود مانند کارهایی که فراجا باید انجام می‌داد، در حال حاضر اقدام حول این قانون هیچ توجیهی ندارد. قبلاً ممکن بود چند نفر خانم بروند روبروی مجلس و بگویند حجاب تمام اسلام است و این است و آن است. این صداها ممکن است وجود داشته باشد. ولی از نظر حاکمیت اگر خبر بگیرید- حتی از خود پلیس ۱۱۰ - می‌گویند الزام برای مسئله حجاب، جریمه نقدی، کیفری یا حقوقی در این زمینه وجود ندارد. هیچ قانونی هم نیست که قرار باشد مبتنی بر آن - این کارها را - انجام دهند. پارادایم‌ها در حال اصلاح نرم است.» او در بخش دیگری از صحبت‌های خود نیز بعد از یادآوری صحبت‌های یکی از چهره‌های مجازی تندرو در تلویزیون مبتنی بر اینکه «مملکت مال حزب‌اللهی‌هاست»، نظر خود را درباره تقسیم‌بندی فعلی جامعه ایران به صراحت بیان کرد. باهنر گفت: «ما ۱۰ درصد حزب‌اللهی داریم، ممکن است ۵ -۶ درصد هم رای سیاه و ضدانقلاب کامل داشته باشیم، ۹۰ درصد مردم هم می‌خواهند زندگی کنند. ایران را دوست دارند. ایران یکپارچه و مقتدر را می‌خواهند. اما می‌خواهند زندگی کنند. می‌خواهند آینده، معیشت، اشتغال فرزندان در دست گرفتن‌ی‌ها حل شود.» این صحبت‌های باهنر هم یک دلیل دیگر برای حملات مجلس و کیهان بود.

قانون با رایزنی شورای امنیت ملی متوقف شده است

اولی نشست با رسانه‌ها در روز ۱۲ مهر نیز این اظهارات را تکرار و توضیحاتی رانیز به آن اضافه کرد. باهنر گفت: «من صراحتاً عرض کردم که عده‌ای دنبال این بودند که حجاب باید اجباری باشد. من روز اول اعتقادی به حجاب اجباری نداشته و ندارم. من اوایل انقلاب معاون استاندار بودم. یک دادستانی در کرمان داشتم که روحانی بود، در برخی جلسات به شوخی می‌گفت خدا لعنت کند شاه را خوب شد که او را بیرون کردیم اما نمی‌دانستم حکومت کردن اینقدر سخت است. کاش چند سال نگهش می‌داشتم تا حکومت‌داری کند؛ قانون حجاب اجباری لازم‌الرعایت نیست. با رایزنی شورای امنیت ملی این مصوبه مجلس متوقف شده است.» او ادامه داد: «اما سوال اساسی این است که حجاب اجباری نیست، اما تا چقدر برهنگی آزاد است؟ بالاخره تا یک حدی باید باشد. همه کشورها در پوشش عرف دارند باید حتماً رعایت کنیم. اما اینکه اجباری در این نوع حجاب باشد، اشتباه هست. هنوز هم عده‌ای دنبال حجاب اجباری هستند و جلوی

گزارش دو